

2D zeolity 20/2076

aneb Nový rozměr zeolitové chemie

Proč jsou zeolity vyjimečné?

Jednotné póry a kanály

Tvarová selektivita a molekulově sítový efekt

Silně kyselá centra

Iontově výměnná schopnost

Termálně stabilní nad 600°C

Ekologicky nezávadné, chemicky odolné

Molekulárně sítový efekt

Molekulárně sítový efekt

Jak zpracovat objemnější molekuly?

těžší ropné frakce biomasa

syntéza zeolitů s většími póry

A MRAP

Cronsted

Jak vyrobit širokoporézní zeolity?

Objemnější templát = širší pór

Cronstedt

Jak vyrobit širokoporézní zeolity?

Objemnější templát Xširší pór

Cronsted

Jak vyrobit širokoporézní zeolity?

Cronstedt

Jak vyrobit širokoporézní zeolity?

Davis, M.E., Saldarriaga, C., Montes, C., Garces, J. and Crowder, C.: *Nature*, **331**, 698-699 (1988)

Parror

Ζεολιτε

Objev mesoporézních silik (Mobil 1989)

C₁₆H₃₃(CH₃)₃N-OH (C₁₆TMA OH)

Kresge CT, Leonowicz ME, Roth WJ, Vartuli JC, Beck JS: NATURE 359 (6397) 710-712 (1992) 10690 citací

Kresge CT, Leonowicz ME, Roth WJ, Vartuli JC, Beck JS: NATURE 359 (6397) 710-712 (1992) 10690 citací

Cronstedt

Objev mesoporézních silik (Mobil 1989)

- 🔿 velký specifický povrch (~ 1000 m²/g)
- 🔿 amorfní (ne zeolitická) stěna kanálu
- 🔿 úzká distribuce pórů
- 🔿 slabě kyselá povaha materiálu
- Častěji silika než alumosilikát (možné i jiné kombinace)

Kresge CT, Leonowicz ME, Roth WJ, Vartuli JC, Beck JS: NATURE 359 (6397) 710-712 (1992) 10690 citací

Objev mesoporézních silik (Mobil 1989)

- 🔿 velký specifický povrch (~ 1000 m²/g)
- 🔿 amorfní (ne zeolitická) stěna kanálu
- 🔿 úzká distribuce pórů
- 🔿 slabě kyselá povaha materiálu
- Častěji silika než alumosilikát (možné i jiné kombinace)

Cronsted

Hierarchické zeolity

Paříž

Ζεολιτε

Cronsted

Hierarchické zeolity

Paříž

Ζεολιτε

Cronstedt

Hierarchické zeolity

Paříž

Ζεολιτε

Cronstedt

Hierarchické zeolity

hierarchický zeolit

Cronsted

Hierarchické zeolity – syntéza: bottom – up strategie

i/Al

Cronsted

Si/AI: 19

Hierarchické zeolity – syntéza: top - down strategie

desilikace

Cronsted

Leonowicz, M.E., Lawton, J.A., Lawton, S.L. and Rubin, M.K.: Science, 264, 1910-1913 (1994)

Cronsted

Leonowicz, M.E., Lawton, J.A., Lawton, S.L. and Rubin, M.K.: Science, 264, 1910-1913 (1994)

Cronstedt

MWW

Leonowicz, M.E., Lawton, J.A., Lawton, S.L. and Rubin, M.K.: Science, 264, 1910-1913 (1994)

Cronsted

Pilířovaný zeolit

LEGO CHEMISTRY

2D zeolites = Infinite possibilities for inter layer distances, orientation, connectivity, functionalization

W. Roth

Delaminovaný zeolit

IEZ – vrstevnatý expandovaný zeolit

Cronsted

Conventional 3-D zeolite Frameworks		,	¢							
FAU			Ormerting		Layered		Owelland			
MWW	1015		3-D zeolite	Ord	ered	Dis-ol	dered	Delaminated	pillared	
				Unmodified	Stabilized	Unmodified	Stabilized			
daraa daraa		-	Synthesis	Synthesis	Treatment	Synthesis	Treatment	Synthesis, treatment	Treatment	
		h'e	1000070	12220	1999	100 M	A BAR	acaution	1000	
		, MI	0000	0000	0000	10000	2000	1000	PITTE	
FER		As-s	0000 98	0000 500	0000 303	0000	0000		00000000	
					175-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11-11		1000-000-01+30-40+	10000	0000	
CDO	1					~			later - a	
23092227	1	pe	1 State 1/2	1000000	18110		1	Costo	220-12-02	
CAS		lcin	00000	0000	0000	000000	2000		<u></u>	
-2000		Ca	0000000	E G O O E G	0000 000	0000	0000	(the second		
NO		in the second se	12900128	Process -	(* 1819 1878)	-20.517		1.00.000	Leonop	
NOI	1	it it	c~25 Å	c>26Å	c >26 Å	c ≥26 Å	c>26 Å	c~25 Å	c>50 Å	
MEI	1	22	c ~25 A	c~20 A	c >26 A	c~25 A	c >20 A	c~25 A	c~30 A	
WIFI		a a	MCM-49	MCM-22P	IEZ-MWW	EMM-10P	EMM-12P	MCM-56;	Swollen	
SOD	13	mpl	MCM-22	MCM-22	EMM-13P EMM-13	EMM-10	EMM-12	(treatment)	MCM-22P, MCM-36	
RWR		M			2			(inclusion)		
	1 S							•		

2D zeolitové vrstvy

Různé uspořádání vrstev

Remaining frameworks still without layered form

RRO

AFO

Roth WJ, Microporous Mesoporous Mater. 142 (2011) 32-46

Cronsted

Výhody lamelárních forem zeolitů

aktivní centra přístupná i pro objemné molekuly

Výhody lamelárních forem zeolitů

aktivní centra přístupná i pro objemné molekuly

potlačení deaktivace katalyzátoru

time = 0 h

microporous zeolite

micro/mesoporous zeolite								accessible mesopores							
								0	1						
								5							
								C	-						
								5				-			
								C			_				
								- 3	•						
								6							
								5							5
								3	•						
								ç						1	F

Methanol-to-Hydrocarbons

Cronsted

Výhody lamelárních forem zeolitů

aktivní centra přístupná i pro objemné molekuly

potlačení deaktivace katalyzátoru

vznik center nového typu – zcela jiná reaktivita

Acetylizace 2-acetonaftalenu pomocí propylenglykolu

Reaction scheme of the formation of 2-methyl-2-naphthyl-4-methyl-1,3-dioxolane.

Výtěžek: ITQ-2 (63%) > MWW (20%) > BEA (5%)

Cronsted

Výhody lamelárních forem zeolitů

aktivní centra přístupná i pro objemné molekuly

potlačení deaktivace katalyzátoru

vznik center nového typu – zcela jiná reaktivita

potlačení difuzních limitací

"nereaktivní" zóna

Cronsted

Výhody lamelárních forem zeolitů

aktivní centra přístupná i pro objemné molekuly

potlačení deaktivace katalyzátoru

vznik center nového typu – zcela jiná reaktivita

potlačení difuzních limitací

Adsorpce 2,2-dimetylbutanu

oblast rychlé adsorpce

Cronsted

Pilířovaný zeolit

LEGO CHEMISTRY

2D zeolites = Infinite possibilities for inter layer distances, orientation, connectivity, functionalization

W. Roth

Delaminovaný zeolit

IEZ – vrstevnatý expandovaný zeolit

Cronsted

IPCInstitute of Physical ChemistryIPC-1Phydrolyzed UTL

Paillaud, J.-L., Harbuzaru, B., Patarin, J. and Bats, N.: Science, **304**, 990-992 (2004)

Roth, W. J.; Shvets, O. V.; Shamzhy, M.; Chlubna, P.; Kubu, M.; Nachtigall, P.; Čejka, J.: J. Am. Chem. Soc. 2011, 133, 6130
14MR

Ζεολιτε

Cronsted

IPC Institute of Physical ChemistryIPC-1P hydrolyzed UTLIPC-1 hydrolyzed calcined UTLIPC-1SW swollen material

UTL [Ge_{13.8}Si_{62.2}O₁₅₂]

Si

Paillaud, J.-L., Harbuzaru, B., Patarin, J. and Bats, N.: Science, **304**, 990-992 (2004)

Roth, W. J.; Shvets, O. V.; Shamzhy, M.; Chlubna, P.; Kubu, M.; Nachtigall, P.; Čejka, J.: J. Am. Chem. Soc. 2011, 133, 6130

Cronsted

Roth, W. J.; Shvets, O. V.; Shamzhy, M.; Chlubna, P.; Kubu, M.; Nachtigall, P.; Čejka, J.: J. Am. Chem. Soc. 2011, 133, 6130

Cronsted

Roth, W. J.; Shvets, O. V.; Shamzhy, M.; Chlubna, P.; Kubu, M.; Nachtigall, P.; Čejka, J.: J. Am. Chem. Soc. 2011, 133, 6130

1948

Cronstedt

nové zeolity (křemičitany) připraveny metodou ADOR

Cronsted

Table 3 The list of germanosilicates containing D4R/D3R units. Adopted from the IZA website⁷⁰

IZA code	Type material	Channel dimensionality	Channels	Type of double-ring unit	Location of double-ring in	First reported (patent/paper)
BEC	FOS-5 beta polymorph C	3-Dimensional	12-12R	D4R	3D	2000 ¹⁴⁹
IRN	ITQ-49	1-Dimensional	8 <i>R</i>	D4R	2D	2012 ¹⁶²
IRR	ITO-44	3-Dimensional	18-12R	D3R, D4R	3D	2010 ¹⁵⁰
-IRY	ITO-40	3-Dimensional	16-15R	D3R, D4R	3D	2010 ¹⁶⁴
ISV	ITO-7	3-Dimensional	12-12R	D4R	2D	2002 ^{144 a}
ITG	ITO-38	3-Dimensional	12-10-10-10R	D4R	1D	2012 ¹⁸⁰
ITH	ITO-13	3-Dimensional	10-10-9R	D4R	1D	2002 ¹⁵³
ITR	ITO-34	3-Dimensional	10-10-9R	D4R	1D	2008 ¹⁵⁴
ITT	ITO-33	3-Dimensional	18-10R	D4R	2D	2006 ¹⁸¹
-ITV	ITO-37	3-Dimensional	Mesoporous	D4R	3D	2009 ¹⁵⁶
IWR	ITO-24	3-Dimensional	12-10-10R	D4R	1D	2003 ¹⁶⁵
IWS	ITO-26	3-Dimensional	12-12R	D4R	3D	2008 ¹⁵⁷
IWW	ITO-22	3-Dimensional	12-10-8R	D4R	1D	2003 ⁸¹
LTA	ITO-29	3-Dimensional	8 <i>R</i>	D4R	3D	2004 ^{174 b}
POS	PUK-16	3-Dimensional	12-11R	D4R	2D	2014 ¹⁶³
SOF	SU-15	3-Dimensional	12-10R	D4R	3D	2008 ¹⁵⁸
STW	SU-32	3-Dimensional	10-8R	D4R	3D	2008 ¹⁵⁸
SVV	SSZ-77	0-Dimensional	6 <i>R</i>	D4R	1D	2008 ¹⁵⁹
UOS	IM-16	3-Dimensional	10-8-8R	D4R	1D	2007171
UOZ	IM-10	0-Dimensional	6 <i>R</i>	D4R	3D	2004 ¹⁴⁶
UTL	ITO-15/IM-12	2-Dimensional	14-12R	D4R	1D	200471,72
UWY	IM-20	3-Dimensional	12-10-10-10-10R	D4R	2D	2010 ¹⁶¹
	ITO-21	3-Dimensional	12R	D4R	3D	200278
	ITQ-43	3-Dimensional	28-12-12-12R	D4R	2D	2011 ¹⁸²

^{*a*} ISV was first reported in 1999 as pure silica zeolites, later in 2002 prepared as germanosilicates. ^{*b*} LTA was first reported in 1956 as aluminosilicates, later in 2004 prepared as aluminogermanosilicates.

Rarror

1948

Ζεολιτε

1

Cold Sale	C	ronstedt		V		
	Původní zeolit	Vrstevnatý prekurzor	-s4R	-d4R	Posunuté	é vrstvy
UTL		IPC-1P	IPC-2 (OKO)	IPC-4 (PCR)	IPC-9	IPC-10
SAZ-1	à chác các các các các các các các các cá	SAZ-1P	IPC-16	IPC-15		
IWW		IPC-5P	IPC-18			
UOV				IPC-12		
IWR			IPC-17			

J. Přech, PřF Uk, disertační práce, 2016

Cronsted

Nanočástice Pt @ MWW

Image: state of the state

Liu et al. Nat. Mater. **2017**, 16, 132-138.

Cronsted

Nanočástice Pt @ MWW

Liu et al. Nat. Mater. 2017, 16, 132-138.

1948

Ζεολιτε

Cronstedt

1

ABW	ACO	AEI	AEL	AEN	AEI	AFG	AFI	AFN	AFO	AFR	AFS
AFT	AFX	AFY	AHT	ANA	APC	APD	AST	ASV	ATN	ATO	ATS
ATT	ATV	AWO	AWW	вст	*BEA	BEC	вік	BOG	врн	BRE	CAN
CAS	CDO	CFI	CGF	CGS	СНА	СНІ	CLO	CON	CZP	DAC	DDR
DFO	DFT	DOH	DON	EAB	EDI	EMT	EON	EPI	ERI	ESV	ETR
EUO	EZT	FAR	FAU	FER	FRA	GIS	GIU	GME	GON	G00	HEU
IFR	IHW	IMF	ISV	ITE	ІТН	ITW	IWR	IWV	IWW	JBW	KFI
LAU	LEV	LIO	LIT	LOS	LOV		LTL	LTN	MAR	MAZ	MEI
MEL	MEP	MER	MFI	MFS	MON	MOR	MOZ	MSE	MSO	MTF	MTN
MTT	MTW	MWW	NAB	NAT	NES	NON	NPO	NSI	obw	OF	OSI
oso	OWE	PAR	PAU	PHI	PON	RHO	RON	RRO	RSN	RTE	RTH
RUT	RWR	RWY	SAO	SAS	SAT	SAV	SBE	SBN	SBS	SBT	SFE
SFF	SFG	SFH	SFN	SFO	SGT	SIV	SOD	SOS	SSF	SSY	STF
STI	*STO	STT	SZR	TER	тно	TOL	TON	TSC	TUN	UEI	UFI
UOZ	USI	UTL	VET	VFI	VNI	VSV	WEI	WEN	YUG	ZON	

1948

Ζεολιτε

Cronstedt

1

ABW	ACO	AEI	AEL	AEN	AEI	AFG	AFI	AFN	AFO	AFR	AFS
AFT	AFX	AFY	AHT	ANA	APC	APD	AST	ASV	ATN	ATO	ATS
ATT	ATV	AWO	AWW	вст	*BEA	BEC	вік	BOG	врн	BRE	CAN
CAS	CDO	CFI	CGF						CZP	DAC	DDR
DFO	DFT	DOH	DON		ЛЛ		Λ		ERI	ESV	ETR
EUO	EZT	FAR				VV	VV		GON	<u>600</u>	HEU
IFR	IHW	IMF							IWW	JBW	KFI
LAU	LEV			2D - p	oilířova	né		LTN	MAR	MAZ	MEI
MEL	MEP		2D - lar	nelarní	- 14	MOR	MOZ	MSE	MSO	MTF	MTN
MTT	MTW	3D		NAT	NES	NON	NPO	NSI	obw	OF	OSI
oso	OWE	PAR	PAU	PHI	PON	RHO	RON	RRO	RSN	RTE	RTH
RUT	RWR	RWY	SAO	SAS	SAT	SAV	SBE	SBN	SBS	SBT	SFE
SFF	SFG	SFH	SFN	SFO	SGT	SIV	SOD	SOS	SSF	SSY	STF
STI	*STO	STT	SZR	TER	тно	TOL	TON	TSC	TUN	UEI	UFI
UOZ	USI	UTL	VET	VFI	VNI	VSV	WEI	WEN	YUG	ZON	

Děkuji za pozornost

Project EXCELLENCE InDeNAC

Intelligent Design of Nanoporous Adsorbents and Catalysts

2D zeolity

Cronstedt

Project EXCELLENCE InDeNAC

Intelligent Design of Nanoporous Adsorbents and Catalysts

2D zeolity

www.zeolites.cz

1948

Ζεολιτε

Cronstedt

Project EXCELLENCE InDeNAC

Intelligent Design of Nanoporous Adsorbents and Catalysts

2D zeolity

www.zeolites.cz

Cíle projektu

- Syntéza nových 2D zeolitů, nalezení nových metod cílené přípravy.
- Pochopení vztahu syntéza-struktura-vlastnosti.
- Zhodnocení adsorpčních vlastností nově připravených materiálů.

Zhodnocení přínosu 2D zeolitů ke katalytickému zpracování lignoceluosové biomasy a pod.

Vývoj metodologie teoretického popisu 2D zeolitů a interakce jednotlivých lamel.

Vytvoření představy o struktuře povrchu lamel na atomární úrovni.

194

Cronsted

Parror

Parror

1948

testovací molekula

- 💼 specifická adsorpce či reaktivita
- vlastnosti citlivé na koordinaci
- snadná sledovatelnost

IČ spektroskopie

DR UV-vis spektroskopie

Teplotně programované techniky

katalýza

kalorimetrie

volumetrie

100

that they got the

Cronstedt

Charakterizace adsorpčních center

Cronstedt

AND DATES OF STREET, S

Cronstedt

Cronstedt

Adsorpce CO

- velice citlivé k povaze adsorpčního centra a jeho okolí (v, ΔH_{ads})
 - typ adsorpčního centra
 - koordinace v povrchu
 - lokální složení povrchu

DAMMAR

Adsorpce CO

 velice citlivé k povaze adsorpčního centra a jeho okolí (v, ΔH_{ads})

- typ adsorpčního centra
- koordinace v povrchu
- lokální složení povrchu

20 PROF

Cronsted

Adsorpce CO

- velice citlivé k povaze adsorpčního centra a jeho okolí (v, ΔH_{ads})
 - typ adsorpčního centra
 - koordinace v povrchu
 - lokální složení povrchu
- vliv stísněného prostoru póru (efekty ze shora)
 - interakce s kyslíky protější stěny

Cronsted

Adsorpce CO

- velice citlivé k povaze adsorpčního centra a jeho okolí (v, ΔH_{ads})
 - typ adsorpčního centra
 - koordinace v povrchu
 - lokální složení povrchu
- vliv stísněného prostoru póru (efekty ze shora)
 - interakce s kyslíky protější stěny
 - interakce s druhým kationtem

Nachtigallova et al. PCCP, 2006, 4849

stísněný prostor strukturního póru

Cronsted

velikost kationtu

vliv efektů ze shora

vliv efektů ze spodu

Nachtigallova et al. PCCP, 2006, 4849

AND DATES OF DE

Cronsted

wavenumber / cm

Ζεολιτε

Dual sites character:

1. Cations at right distance from each other

cation	Li+	Na⁺	K⁺	
distance/A	5.5	6.5 - 7	7.5 - 8	

- 2. The population of dual sites depends on: cation size Si/Al ratio zeolite topology
- 3. Stability of bridged complex is higher than stability of single complex about 3 - 5 kJ/mol
- 4. Bridged complexes exist also for other zeolites and combination of cations (het. dual sites)

Wavenumber (cm^{-1})

Cronsted

Děkuji za pozornost

1948

Cronsted

Ζεολιτε

Cronsted

Ζεολιτε

Cronsted

	_						
Î. I	Conventional		Layered	Lavered precursor			Owelland
-	3-D zeolite	Ordered		Dis-ordered		Delaminated	pillared
th'ed	Synthesis	Synthesis	Treatment	Synthesis	Treatment	Synthesis, treatment	Treatment
As-syn				0000 00000 0000 00000 0000 00000	0000 000000000000000000000000000000000		
Calcined				00000000000000000000000000000000000000			
Unit c-cell	c ~25 Å c ~25 Å	c >26 Å c ~25 Å	c ≫26 Å c ≫26 Å	c ≈26 Å c ~25 Å	c >26 Å c >26 Å	c~25 Å c~25 Å	c >50 Å c ~50 Å
2 2	MCM-49	MCM-22P	IEZ-MWW	EMM-10P	EMM-12P	MCM-56;	Swollen
Materie	MCM-22	MCM-22	EMM-13P EMM-13	EMM-10 ITQ-30	EMM-12	(treatment)	MCM-22P, MCM-36
	Material Unit Calcined As-synth'ed	Conventional 3-D zeolite Synthesis Synthesis Convertional Synthesis Convertional Synthesis Convertional MCM-22	Conventional 3-D zeolite Ord Unmodified Synthesis Synthesis Synthesis Synthesis Source Source Occor Occor Occor Occor Occor <	Conventional 3-D zeolite Layered Ordered Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Synthesis Treatment Occorregion Occorregion Occorregion Southesis Synthesis Treatment Occorregion Occorregion Occorregion Southesis Synthesis Treatment Occorregion Occorregion Occorregion Southesis Concorregion Occorregion Southe	Conventional 3-D zeolite Layered precursor Synthesis Ordered Dis-or Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Soco Soco Soco Soco Soco Soco Soco Soco <td< td=""><td>Conventional 3-D zeolite Layered precursor Synthesis Ordered Dis-ordered Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Synthesis Treatment Solution Solution Solution Solution Solution Solution</td><td>Conventional 3-D zeolite Conventional Unmodified Layered precursor Dis-ordered Delaminated Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Treatment Synthesis Social Synthesis Treatment Synthesis Treatment Synthesis Social Social Social Social Synthesis Synthesis Social Social Social Social Synthesis Synthesis Social Social Social Social Social Synthesis Social<!--</td--></td></td<>	Conventional 3-D zeolite Layered precursor Synthesis Ordered Dis-ordered Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Synthesis Treatment Solution Solution Solution Solution Solution Solution	Conventional 3-D zeolite Conventional Unmodified Layered precursor Dis-ordered Delaminated Synthesis Synthesis Treatment Synthesis Treatment Synthesis Social Synthesis Treatment Synthesis Treatment Synthesis Social Social Social Social Synthesis Synthesis Social Social Social Social Synthesis Synthesis Social Social Social Social Social Synthesis Social </td

2D zeolitové vrstvy

Různé uspořádání vrstev

Remaining frameworks still without layered form

RRO

AFO

Roth WJ, Microporous Mesoporous Mater. 142 (2011) 32-46